

TORAH OHR • PARSHAS TOLDOS • MAAMAR 4

ויחפרו עבדי יצחק בנחל כו'

“And Yitzchak’s servants dug in the valley... a well that princes dug”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/toldos/4/

1 ויחפרו עבדי יצחק בנחל כו'. באר חפרוה שרים וגו'. דהנה איתא בגמ' [בגמרא] ע"פ והנהר הרביעי הוא פרת הוא דמעיקרא שממנו נפרדו לארבעה ראשים דהיינו ג' יצאו ממנו והרביעי

"And Yitzchak's servants dug in the valley," etc. "A well that princes dug," etc. For behold, it is stated in the Gemara on [the verse] "And the fourth river, it is Perat": "It is the one from the beginning," from which [the river] parted into four heads; that is, three went out from it, and the fourth

הוא בעצמו ואמרו כל הנהרות למטה מפרת וכל מעיינות שבעולם נובעים מסולמא דפרת פי' מתחת לקרקע נוקב והולך עד שבחפירה מועטת ימצא באר מים חיים.

is [Perat] itself. And they said: All the rivers are lower than Perat, and all the springs in the world well up from the ladder of Perat. Meaning: beneath the ground it bores its way onward, until with a little digging one finds a well of living water.

2 ולכאורה תמוה מפני מה יקרא באר מים חיים כיון שעיקר נביעתו הוא מנהר פרת. והענין דהנה כתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן כו'

At first glance it is puzzling: why should it be called a well of living water, since the essence of its welling up is from the river Perat? The explanation is this. Behold, it is written, "And a river goes out from Eden to water the garden," etc.

ג"ן סדרי דאורייתא פי' כידוע שבתחלה צריך לקבל עומ"ש [עול מלכות שמים] בשלימות דהיינו להאמין באמונה שלימה באחדות ה'

"The garden" (ג"ן, gan, 53): the fifty-three portions (sidros) of the Torah. Meaning: as is known, at first one must accept the yoke of the kingship of Heaven completely, that is, believe with complete faith in the unity of G-d,

שהוא המהווה כל העולמות וכולא קמיה כלא חשיב וכולא חד כו' וכאשר יתבונן האדם בק"ש [בקריאת שמע] וישים ללבו היטיב ענין האחדות ויקבל עליו באמת עול מל'

that He brings all the worlds into being, and all before Him is considered as nothing, and all is one, etc. And when a person contemplates during the Shema and sets his heart well upon the matter of [G-d's] unity, and truly accepts upon himself the yoke of [His] kingship —

כי יעקב חבל נחלתו חפצם לדבקה בו ככל לבבם ומאמינים באחד וחפצים בו אבל אין מקום שישרה בו בחי' אחד לאחר שקבל עליו.

for “Yaakov is the lot of His inheritance”: their desire is to cleave to Him with all their heart, and they believe in the One and desire Him — yet there is no place in which the level of “One” may rest after he has accepted [it] upon himself.

3 ואין לו מקום אלא בתורה שהיינו שמיד אחר קבלת מ"ש ילמוד בעיון מחשבתו ושכלו ודבורו בתורה שבע"פ [שבעל פה] וקודם למודו יתבונן באחדות ה' כו'

And it has no place except in the Torah. That is: immediately after accepting the kingship of Heaven, he should study the Oral Torah in depth, with his thought, his intellect and his speech; and before his study he should contemplate the unity of G-d, etc.

ועי"ז יגרום לו העסק בתורה בכל עומק מחשבתו ולבבו וכו' וזהו נק' ונהר יוצא מעדן פי' מעדן מעם הקב"ה שנק' עדן ונהר הוא לשון המשכה

And through this, engagement in Torah with all the depth of his thought and his heart, etc., will come about for him. And this is called “And a river goes out from Eden.” Meaning: “from Eden” — from the Holy One, blessed be He, who is called “Eden”; and “river” is a term for drawing down.

פי' כאשר יומשך אלהות מלמעלי [מלמעלה] למטה בקבלי מ"ש המשכה זאת משקה את הגן היא התורה שהיא ד' אמות של הלכה במקום קדשי קדשים אורייתא היכלא דמלכא שבה שורה אחדות ה' כו'

Meaning: when G-dliness is drawn down from above to below through the acceptance of the kingship of Heaven, this drawing-down waters the garden, which is the Torah, which is “the four cubits of halachah,” in the place of the Holy of Holies — “the Torah is the King’s palace” — in which the unity of G-d rests, etc.

כאשר יתקיים בו בחי' נהר יוצא מעדן בתפלתו ושעור למודו מיד אחר התפלה אבל אח"כ צריך לעסוק בכל מחשבתו כו'

When the level of “a river goes out from Eden” is fulfilled in him in his prayer and in his set study immediately after prayer — but afterwards he must occupy all his thought, etc.,

בעניני עולם השפל ושוכח כל התבוננותו בקבלת מ"ש מפני גשמיות גופו על מעוט דעת שלו ויתרחק
מאד מבחינה שהיה לו דעת בתפלתו ועבודתו בתורה כו'

with the affairs of the lowly world, and he forgets all his contemplation in accepting the kingship of Heaven because of the physicality of his body, on account of his meager understanding (daas), and he becomes very distant from the state in which he had understanding in his prayer and his service in Torah, etc. —

לכך נתן לנו מצות לעשותם כל היום כי ענין המצות מעשיות הם הגבה למעלה מעלה בפנימיותם
ושרשם

therefore He gave us mitzvos to perform all day. For the matter of the practical mitzvos is that they are lofty, exceedingly high in their inner dimension (pnimiyus) and their root,

אך שנתלבשו בכמה לבושים בהשתלשלות העולמות כו' ומ"מ רומזים על מדרגה הגבוה שבשרשי
[שבשרשם] כמו מצות ציצית [ציצית] שענינה למעלה בעולמות עליונים ונתלבשה מצותה בשמונה חוטין של
צמר וה' קשרים כו'

only they have been clothed in many garments in the chain of descending worlds (hishtalshelus), etc. Nevertheless, they allude to the lofty level that is in their root: for example, the mitzvah of tzitzis, whose meaning is on high in the supernal worlds, and its mitzvah has been clothed in eight threads of wool and five knots, etc.

ולכן המצות לא תצטרך להם עבודת האדם לתקנם ולכוון אל אמתתם כי מצות א"צ [אין צריך / אינו צריך]
כוונה לפי שהן בעצמם מתוקנים ונשתלשלו ממעלה למטה כו' והעושה המצוה המשכת אלהות שגורם
אינה מצד עבודתו רק מחמת המצות עצמן כו'.

Therefore the mitzvos do not need a person's service to rectify them and to aim at their true essence, for "mitzvos do not require intention," since they themselves are rectified and have descended step by step from above to below, etc. And [for] one who performs the mitzvah, the drawing-down of G-dliness that he brings about is not by virtue of his service, but only because of the mitzvos themselves, etc.

משא"כ בתורה ותפלה שהיא עבודת הלב תלויה דוקא בכוונת האדם כו' ועיקר הכוונה הצריכה בעשיי
[בעשייה] המצות הוא שיתבונן בתחילה איך שהוא מאד רחוק מה'

This is not so with Torah and prayer, which is the service of the heart: it depends specifically on the person's intention, etc. And the main intention needed in performing the mitzvos is that he first contemplate how very far he is from G-d,

ע"י טרדתו כל היום בהבלי חפצי העוה"ז וגשמיות חומרו ועוונותיו מסך מבדיל לבלתי התקרב אל ה' אפי' [אפילו] מעט ויתבונן

through his being taken up all day with the vanities of the concerns of this world, and the physicality of his material nature, and his sins — a separating screen, [keeping him] from drawing near to G-d even a little. And he should contemplate

בזה היטב הדק וישכור לבו בהתבוננ' [בהתבוננות] זה ויכנע לכבו מפני שמ"מ חפץ הוא להתקרב אל ה' בתורתו כו' ויכוון במצוה שנזדמנה לידו בעשותו אותה.

this thoroughly and minutely, and break his heart with this contemplation, and his heart will be humbled — because nevertheless he does desire to draw near to G-d through His Torah, etc. And he should have [this] intention in a mitzvah that comes to his hand, while performing it.

שהוא כמו באר מ"ח שנובע מתחת הקרקע מנהר א' שאע"פ [שאף על פי] שהנהר אינו נק' מ"ח אבל המים היוצאים ממנו ונוקב והולך עובי עפר הקרקע נק' מים חיים מפני שמתברר ומתלבן ע"י דחקם לצאת בעפר החומרי

For this is like a well of living water that wells up from beneath the ground from a river: although the river is not called "living water," the water that comes out of it and bores its way through the thickness of the ground's earth is called "living water," because it is refined and purified by being pressed to come out through the material earth.

וכן ממש עשיית המצוות כשהי' [כשהיה] לו בתחלה בתפלתו ועבודתו בחי' נהר יוצא מעדן הנ"ל רק שנכסה ונעלם בתוכו ע"י גשמיות תשוקת גופו כל היום.

And exactly so is the performance of the mitzvos: at first, in his prayer and service, he had the level of "a river goes out from Eden" mentioned above, only it became covered and hidden within him through the physicality of his body's longing all day.

4 וכשעושה המצוה שנובעת מנהר הנ"ל פ"י מפני שזוכר שכבר קבל ע"ע [על עצמו / על עצמך] מ"ש בכל לבו ולכך עושה מצותיו ליכנס בעול מלכותו אע"פ [אף על פי] שעכשיו אין לו בחי' נהר הנ"ל סומך לבו על שכבר גמר בלבו לעבוד ה' באמת זהו

And when he performs the mitzvah that wells up from the river mentioned above — meaning, because he remembers that he has already accepted upon himself the kingship of Heaven with all his heart, and therefore he performs his mitzvos to enter under the yoke of His kingship; even though now he does not have the level of the river mentioned above, he relies in his heart on having already resolved in his heart to serve G-d in truth — this is

כמו באר מ"ח מפני שמאד ערב לו זאת המעט בעבודת ה' מפני שהתבונן שמאד מאד רחוק הוא מה'.

like a well of living water, because this small measure in the service of G-d is very pleasant to him, since he has contemplated that he is very, very far from G-d.

5 ועושה המצוה הוא ע"ד הנ"ל שמאד מתוק וערב לו לעשות המצוה כו' כמו הבאר כשחופרין בקרקע ומוצאים מים הם מ"ח מפני שעברו עובי העפר כן עשיית המצות עשייתו אותה נובעת מנהר הנ"ל כו'.

And [when] he performs the mitzvah in the manner described above, [so] that it is very sweet and pleasant to him to perform the mitzvah, etc. — like the well: when one digs in the ground and finds water, it is living water because it has passed through the thickness of the earth; so too the performance of the mitzvos: his performance of it wells up from the river mentioned above, etc.

6 וזהו שהיה האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] שמח מאד בעשיית המצות ולכך זכה לרה"ק [לרוח הקודש] ולא שמח בעבודתו כו' כי המצות בפני עצמם קדושתם כו'

And this is [why] the Arizal rejoiced greatly in performing the mitzvos, and therefore merited the holy spirit (ruach hakodesh), and did not rejoice in his [own] service, etc.; for the mitzvos in themselves, their holiness [is their own], etc.,

כנ"ל ועשיותה בא מהתבוננות שפלות התקרבותו אל ה' שזו היא מדת ענוה באמת שנאמר על מרע"ה [משה רבינו עליו השלום] כי עיקר השפלו' בפני כל אדם שאמרו א"א להיו' [להיות] כ"א עדי"ז שרואה בחבירו שהוא יותר קרוב לה' כו'

as [explained] above. And his doing it came from contemplating how lowly his closeness to G-d is. For this is the true trait of humility that is said of Moshe our teacher, peace be upon him; for the essence of lowliness before every person — which, they said, is impossible except in this way — is that he sees in his fellow that he is closer to G-d, etc.

וזהו נפש שבעה תבוס נופת שאפילו הדבש מר לו אבל נפש רעבה כל מר מתוק

And this is [the meaning of] “A sated soul tramples honeycomb” — even honey is bitter to it — “but to a hungry soul every bitter thing is sweet.”

פי' באר מ"ח הנ"ל ע"י חפירותו בעפר גופו כשיוצא מעט מים מתוקים ערבים לו מאד מפני שגופו רעבה בעבודת ה' וזהו באר חפרוה שרים:

Meaning: the well of living water mentioned above — through his digging in the earth of his body, when a little water comes out, it is sweet and very pleasant to him, because his body is hungry in the service of G-d. And this is “A well that princes dug.”

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/toldos/4/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok